

LST for unge på vej i uddannelse

Kamma Dencker og Heidi Kynde
Ordblinde- og it-konferencen 2021

Video: Ordblind og ismejeri (man er ikke dum)

Mange måder at læse på. <https://www.ordbl.dk/#kampagnevideo>

Kamma Dencker

Arbejder på Farsø Efterskole.

Underviser bla. i Dansk og Naturfag.

Er studievejleder.

Har en PD med fokus på LST og læse- og skrivevanskeligheder

Heidi Kynde

Arbejder som ordblindekoordinator på FGU Skolen

SPS- og ordblindevejledning

Læsevejlederfunktion på HF i Nr. Nissum.

Har en PD med fokus på LST og læse- og skrivevanskeligheder

Vores ønske, når I går ud af døren..

- at I tager én ting med hjem, som I tænker -
"DET vil jeg prøve af! Det vil jeg have med i mine
overvejelser, når jeg planlægger min undervisning"

Hent 'LST-værktøjer. Hvad er behovet?'

CD-ord/Intoword: kortlink.dk/2d6gu

AppWriter: kortlink.dk/2d6gv

LST-værktøjer **Hvad er behovet?** CD-ord/IntoWords – 2021

Heidi Kynde

Hvad er dit behov?	PC:	Mac:	Android:	iPhone:	iPad:
Støtte til at læse og skrive:	CD-ord (Program) IntoWords Cloud 	CD-ord (MAC (Program)) IntoWords Cloud 	Hjælpfunktioner (Indstilling på telefonen) 	Læs op (Indstilling på telefonen) 	IntoWords (Program) Med integreret intowords-tastatur
Diktare tekst:	Word-online: Eller: Via 2 apps på telefonen: Google-docs og Google-drev på telefonen. Kræver g-mail-konto. Eller: Via PC'ens egen mikrofon direkte i google-drev. Tai-Ti-Windows 	Word-online: Eller: Mac'ens egen integrerede tale-til tekst (også på engelsk): Tryk 2 gange på f-tasten. Softwaren ligger integreret. 	Google-høreling 	Siri (mikrofon i tastatur) 	Siri (mikrofon i tastatur)
Oplæsning af bøger:	Medlemskab af NOTA det digitale bibliotek 	Medlemskab af NOTA 	Medlemskab af NOTA (Gratis app) 	Medlemskab af NOTA (Gratis app) 	Medlemskab af NOTA (Gratis app)
Indscanne tekst:	Med håndskanner: OCR-behandl med Skanread: 	Med håndskanner: 1. Gem som PDF. 2. OCR-behandl med CD-ord MAC. 	Google-oversæt (Gratis app) Claro ScanPen OCR-reader (Gratis app) 	Google-oversæt (Gratis app) Prizmo Go (Gratis app) 	OCR-funktionen i IntoWords

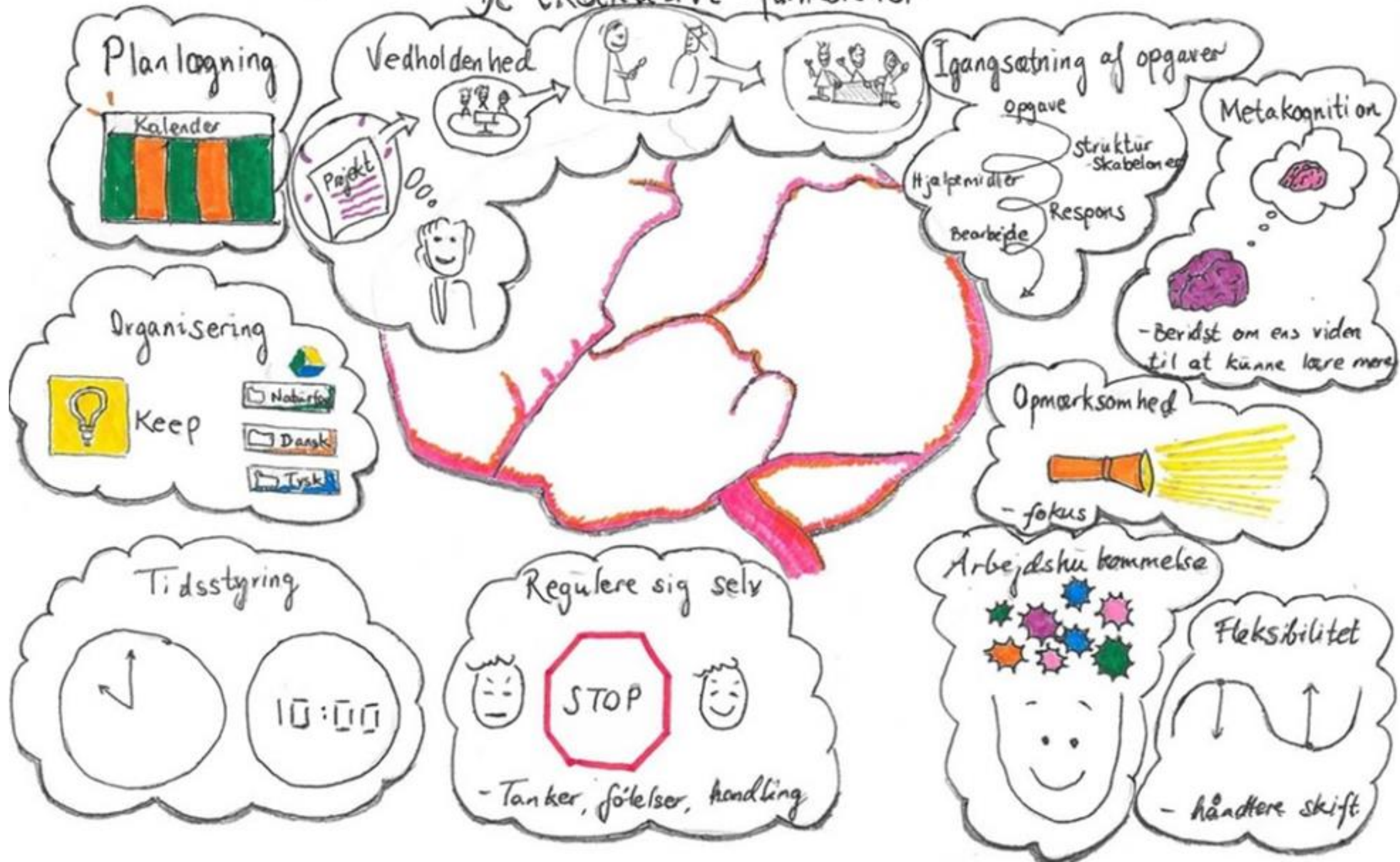
LST-værktøjer **Hvad er behovet?** CD-ord/IntoWords – 2021

Heidi Kynde

Indscanne tekst:	 På kopimaskine med OCR: Send som mail. Eller med OCR-funktionen i IntoWords Cloud (maks. 30 sider) 	På kopimaskine med OCR: Send som mail. Eller med OCR-funktionen i IntoWords Cloud (maks. 30 sider) 			
Diktare tekst på engelsk:	Via computerens mikrofon i Google-docs Indstilling i: <ul style="list-style-type: none"> Filer – sprog Værktøjer – mikrofon (Kun via Chrome) 	Tryk på 'm'-knappen 2 gange. Vælg engelsk. Softwaren ligger integreret. 	Vælg engelsk tastatur i indstillinger. Eller: Say Hi (Gratis app) Google-oversæt (Gratis app) 	Vælg engelsk tastatur i indstillinger. Eller: Say Hi (Gratis app) Google-oversæt (Gratis app) 	Vælg engelsk tastatur i indstillinger.
'Snyde-app': (Gønge)-ikon på start-skærm)			Åbn via din browser på telefonen. Vælg Tejt side til 'startskærm'. (F.eks. på Samsung10) 	Åbn via Safari. Vælg 	Åbn via Safari. Vælg

De eksekutive funktioner

Læse- og skriveteknologi

Hardware

Software

Computer
Tablet
Smartphone
Skanner

Grundlæggende LST-funktioner

Oplæsning

Ordforslag

Talegenkendelse

OCR-behandling

Almene stilladserende LST-funktioner, fx

Stavekontrol

Grammatikkontrol

Søgefunktion

Ordbogsfunktion

Oversætterfunktion

Afhængig af Snapchat
af Marianne Hundebøl & Birgitte Therkildsen
MB-DANSK, 2019

Afhængig af Snapchat

- analyse af en web feature

Forløb om web features målrettet 8.-9. klassetrin
Varighed: 6-8 lektioner

Udarbejdet af Marianne Hundebøl & Birgitte Therkildsen, 2019

Hvad vil det sige at være afhængig?

I dette forløb skal du arbejde med en web feature fra dr.dk.
Den handler om 17-årige Emma Damgaard, som er dybt afhængig af Snapchat og derfor skal detox'es. Du finder web featuren her:
<https://www.dr.dk/nyheder/webfeature/detox>

Ved at arbejde med *indhold*, *virkemidler* og *hensigt* skal du blive klogere på genren.
Du skal klippe/klistre, undersøge og ikke mindst reflektere.

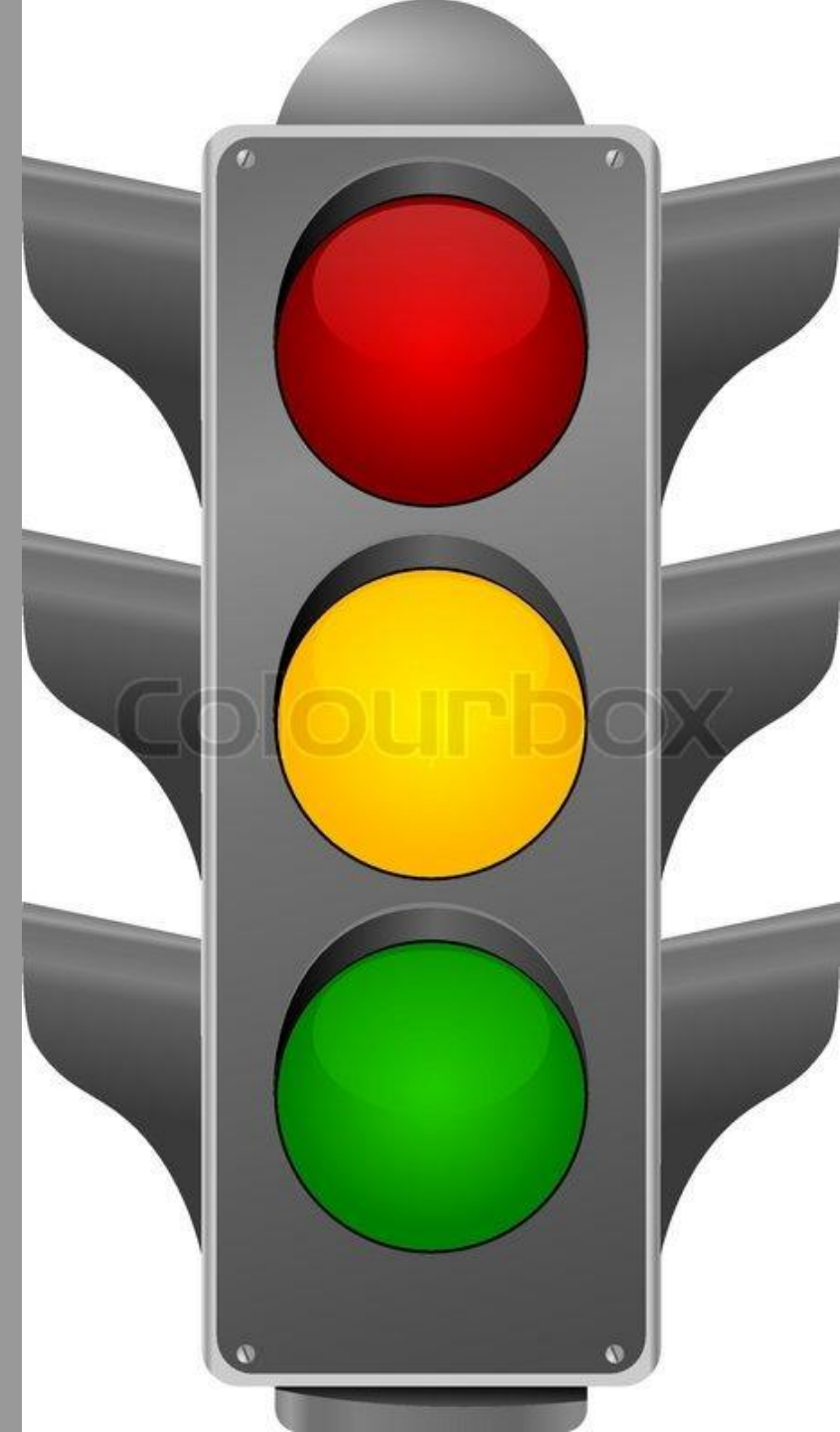
"Er du også helt pjattet med din mobil? Bliv klogere på hvad den kan.."

Hvor er du på LST-barometret?

1) Jeg har først lige hørt om LST-programmer og skal til at lære det at kende.

2) Jeg har selv LST-programmet og har afprøvet de fleste funktioner - uden selv at undervise/instruere i det.

3) Jeg underviser/instruerer til daglig elever i at bruge LST.

Applister: IOS: kortlink.dk/2d6gk Android: kortlink.dk/2d6gd

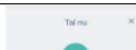
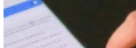
IOS og Android

Oversigt over apps og indstillinger der støtter læsning/skrivning

App:	Navn:	Enhed:	Pris:	Beskrivelse og webadresse:
	Google Drev eller OneDrive	Comp./ Android/ iPhone/ iPad	Gratis	Fildeling. Kræver google-konto (g-mail) eller Microsoft-konto.
	Google Docs eller Word Online	Comp./ Android/ iPhone/ iPad	Gratis	Fildeling + indtaling af tekst. God stavekontrol i Google-drev. Automatisk tegnsætning i Word Online.
	Siri	iPhone/ iPad/ Mac	Gratis. (Indbygget funktion)	Indtaling af tekst – også tegn.
	'Oplæst indhold' på iPhone	iPhone	Gratis (Indbygget funktion)	Gå i Indstillinger – tilgængelighed – læs det valgte op (hold fingeren på teksten og vælg 'læs op') + læs skærm op' (swype ned med to fingre overst på skærmen og få alt læst op på skærmen).

ANDROID (opdateret: AUG 2021)

Oversigt over apps og indstillinger der støtter læsning/skrivning

App:	Navn:	Enhed:	Pris:	Beskrivelse og webadresser:
	Google Drev eller OneDrive	Comp./ Android/ iPhone/ iPad	Gratis	Fildeling. Kræver google-konto (g-mail) eller Microsoft-konto.
	Google Docs eller Word Online	Comp./ Android/ iPhone/ iPad	Gratis	Fildeling + indtaling af tekst. God stavekontrol i Google-drev! Automatisk tegnsætning i Word Online.
	'Google indtaling'	Android	Gratis. (indbygget funktion)	Indtaling af tekst. Indstil i 'sprog og input' i indstillinger.
	'Hjælpefunktioner i Android'	Android	Gratis (indbygget funktion)	Oplæsning af al tekst på telefonen. Hentes i playbutik . Aktiveres under 'tilgængelighed' i indstillinger. Specielt på Samsung-mobiler: Indstil til google-oplæsning i stedet for

Case 1

Case 1: *Daniel*

- 17 år - netop konstateret ordblind
- Går på FGU
- Drøm: At blive tømrer
- Tager sit sygesikringskort frem, når han skal skrive sit efternavn
- Bruger sin mobil og google-oversæt til at diktere tekst. Mest på enkeltordsplan. Selvlært.
- Erfaring med brug af computer: Til at spille på

Daniels hardware:

- Mobil (android).

1. Undersøg hvad platformen/appen/funktionen kan.
2. Kvaliteten af oplæsningen/skrivestøtten.
3. Hvad duer. Hvad duer ikke?
4. Hvad er lige netop denne app/indstilling god til for den ordblinde?
5. Hvad hvis det var i engelsk, matematik eller naturfag?
6. Hvilke apps vil du bruge?

Ønsker til undervisning i LST og LST-strategier?

Fælles dokument til ideer med LST-indsats: kortlink.dk/2d6ym

Case 2

Case 2: Mette Marie

- 17 år - konstateret ordblind i 3. kl. Vidste det allerede før skolegang
- Går på ordblindeefterskole
- Drøm: At blive psykolog
- Bryder sig ikke om at handle ind, da hun er bange for at tage fejl af varerne
- Er idekvinde og organisator i gruppearbejdet.
- Er stærk mundtligt, men får andre til at skrive.
- Skriver kun de ord, som hun kender i forvejen.
- Ser mange engelske serier. Elsker det, og er god til engelsk.
- Afleverer opgaver der ikke er rettet.

Mette Marie hardware

- Mobil (Iphone)
- PC

1. Undersøg hvad platformen/appen/funktionen kan.
2. Kvaliteten af oplæsningen/skrivestøtten.
3. Hvad duer. Hvad duer ikke?
4. Hvad er lige netop denne app/indstilling god til for den ordblinde?
5. Hvad hvis det var i engelsk, matematik eller naturfag?
6. Hvilke apps vil du bruge?

Dagens LST-tips

Oplæsning på snap/facebook/insta/kamerarulle...

Dagens LST-tips

Keep

Søg

- Noter
- Påmindelser
- Alonetgether
- Rediger etiketter
- Arkiv
- Papirkurv

FASTGJORT

Indkøb

- Hente ormekur på recept
- Ringeklokke til Tea og min cyke
- Kattemad
- Ginger bear fra Aldi
- Solcreme, cien, Lidl
- Frosne frugter
- Køkkenrulle og toiletpaper
- Bestille tandting på med24
- 4 flasker nonoksal
- ...

Planter i haven

Maggiurt - løvstikke - suppeurt

Kørvel - (lakridsmag)

Kvan - c-vitaminrig

Ønsker: lavendler, bonderoser, spisekastanje, hunhumle

Spisekastanje:
Marigoule', 'Belle Épine' og 'Rousse de Nay' podet på en svag grundstamme, fordi de stopper væksten i grenene efter sankthans, og herefter begynder frugten at modne. Han anbefaler også, at man planter to sorter, der kan bestøve hinanden, for så...

Hund Liva

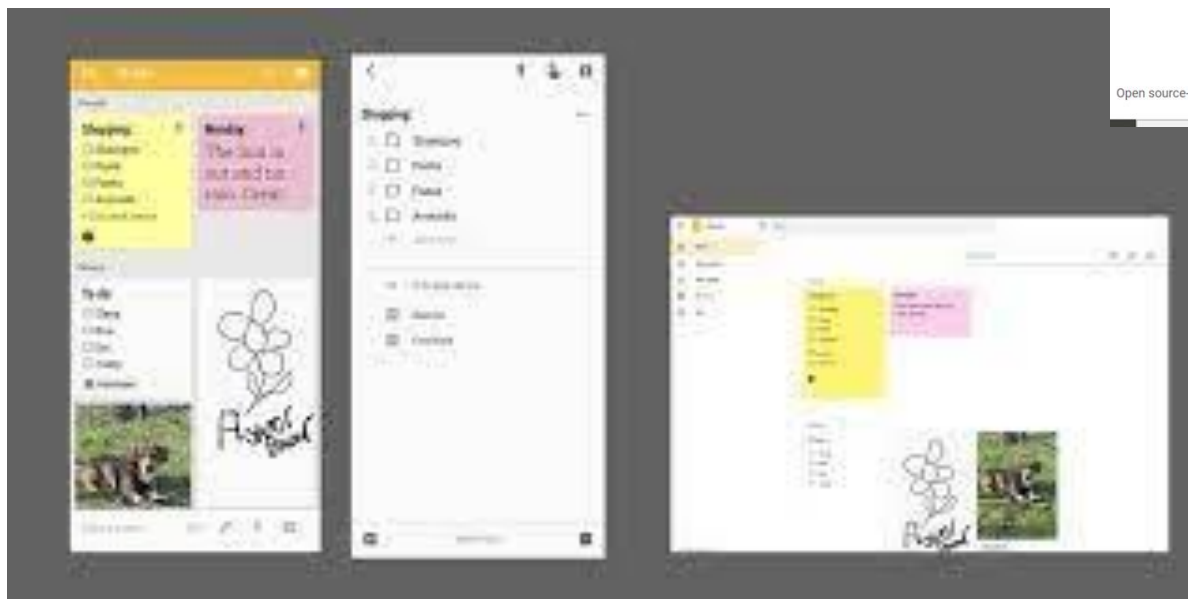
7/4 6 kg er blevet vaccineret 1. Til 7. Maj Vaccineres plus loppepille

Beregning af loppepille
 $1400/40 \times 7,6 = 266$ gram dvs. tæt på 1/5 af pillens vægt. 0,19 > 0.2 som svarer til 2 gram Dvs næste gang 2.8. Her vejede hun 11,5kg

Dvs. Næste gang den 1.11.

Den 22. juni 2021 her Liva fået en rabiesvaccination. For at den holder sig i tre år skal hun re vaccineres om et år igen.

Open source-licenser

Den bedste funktion på mobilen.. Hvad siger eleverne?

Tak for nu 😊

Diktering og “finde vej-video”

